

není správný již proto, že zákonným dědicům byla přiznána právoplatným usnesením rekursního soudu ze dne 12. listopadu 1930 účast na pozůstalostním řízení do té míry, že mají právo, by byli vyrozuměni o konání každého roku k projednání pozůstalosti. Mimo to jest podle § 586 obč. zák., oprávněn každý, komu na tom záleží, tedy zajisté i dědic ze zákona nepřihlásivší se dosud k pozůstalosti, žádati o výsledch svědků ústního posledního pořízení (srov. rozh. čís. 6904 sb. n. s.).

Čís. 11363.

Připevnění nálepek na zastavených předmětech musí býti trvalé. Odstraněním označení (nečitelností, odpadáním nálepek) zástavní právo pomine.

(Rozh. ze dne 4. února 1932, Rv I 1360/30.)

Žalující firma H. domáhala se na žalovaných uznání přednostního zástavního práva k movitostem. Procesní soud první stolice žalobu zamítl jednak z důvodů, jež tu nepřicházejí v úvahu, jednak proto, že nálepky na zabavené předměty nebyly připevněny trvale. Odvolací soud uznal podle žaloby a uvedl v otázce, o níž tu jde, v důvodech: Soud odvolací nesdílí názor prvního soudu, že, i kdyby bylo přípustné v souzeném případě nabytí zástavního práva podle § 452 obč. zák., není tu ani podmínky tohoto předpisu k platnému nabytí zástavního práva proto, že nestačí tu použití takových znamení, ze kterých se v době odevzdání do zástavy každý může lehce dozvědět o zastavení, nýbrž že jest nutno, by znamení použité v době odevzdání hromadné věci do zástavy zůstalo dále zachováno a zejména v době exekučního zabavení, a an tomu tak není, nelze mluvit o platném právu zástavním. Zástavního práva nabývá se k hromadné věci právoplatně, má-li zástavní věřitel pravý titul a přistoupí-li ve smyslu § 452 obč. zák. k platnému titulu symbolické odevzdání věci. Symbolickým odevzdáním rozumí se použití takového znamení, z něhož každý může lehce zvědět, že jde o zastavení. I věcné odevzdání, i odevzdání znameními představuje jen jediný, jedenkrát vykonaný úkon, nikoli trvalé jednání nebo jednání ustavičně se opakující, takže, má-li toto jediné odevzdání znameními náležitosti § 452 obč. zák., zástavní právo již se jím uskutečňuje a další osud použitého znamení nemůže již mít vliv na platnost nebo na neplatnost nabytého zástavního práva. Důsledkem toho jest, že jednou nabyté zástavní právo trvá nezměněně dále, i když se použité znamení časem, ať již náhodou, nebo přičiněním dlužníka neb třetí osoby odstraní z věci dané do zástavy. O zániku zástavního práva mohlo by se mluvit, kdyby byly dány podmínky, které zákon vyžaduje k zániku zástavního práva; nejde tu však ani o případ § 469 obč. zák., ani § 467 neb 1445 obč. zák., ani o případ čl. 306 obch. zák. neb § 256 ex. ř. Jiný způsob zániku zástavního práva, než v citovaných ustanoveních je uvedeno, zákon nezná, a jelikož žádný z těchto způsobů zániku žalovanými nebyl uplatňován, trvá zástavní právo,

bylo-li při jeho nabytí použito znamení, z něhož každý lehce mohl seznati, že šlo o zastavení (viz rozh. čís. 4041 a 4050 sb. n. s.). Provedenými důkazy bylo zjištěno, že Anna P-ová, majitelka prot. firmy P., dala žalující straně do zástavy svou nemovitost se vším příslušenstvím, t. j. i se všemi stavbami na nemovitosti té zřízenými, se zařízením strojním, kancelářským a dílenským k zajištění úvěru poskytnutého jí žalující stranou ve výši 100.000 Kč s přísl. a že začátkem března 1929 jel šofér spolu s majitelem žalující firmy do dílny P-ovy karoserie, kdež dílovedoucí jim předměty ukazovali, vodili je k jednotlivým kusům, na něž pak nalepovali nálepky: Zastaveno pro firmu H. Tím označeny byly veškeré věci, patřící k dílenskému a kancelářskému zařízení, zvláště i věci zabavené způsobem, z něhož každý snadno poznati mohl, že věci ty jsou zastaveny pro žalující stranu. V důsledku toho nabyla strana žalující platně zástavního práva k celému dílenskému a kancelářskému zařízení firmy P., jakožto k věci hromadné, tudíž i k zabaveným věcem, jakožto součástkám kancelářského a dílenského zařízení. Právo to trvá a nezaniklo později tím, že některé z nálepek z předmětů, na nichž byly nalepeny, se smyly neb odpadly neb staly se nečitelnými a nebyly zejména znatelnými v době exekučního výkonu pro pohledávky žalovaných.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání nelze upřítí úspěch, neboť odvolací soud neposoudil věc po právní stránce správně, dospěv k úsudku, že žalobkyni přísluší na předmětech zabavených exekučně pro pohledávku dovolatelů přednostní zástavní právo. I kdyby bylo lze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že šlo vesměs o předměty, jichž zabavení se mohlo státi podle § 452 obč. zák. symbolickým odevzdáním, použitím takových znamení, ze kterých se může každý o zastavení lehce dovědět, nebylo vyhověno této zákonné podmínce. Podle skutkového zjištění nižších soudů byly ovšem na zmíněné předměty upevněny nálepky »zastaveno pro firmu H.«, avšak časem se staly nečitelnými, odpadly a v době, kdy uvedené předměty byly exekučně zabaveny pro pohledávky dovolatelů, nebylo na nich již nálepek. Nelze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že stačilo, že nálepky byly upevněny na zabavené předměty a že další osud použitého znamení nemůže již míti žádný vliv na platnost nebo neplatnost nabytého práva zástavního. Tento názor, jenž byl také vysloven v ojedinělém případě nejvyšším soudem (sb. n. s. čís. 4050), není udržitelný. Účelem ustanovení § 452 obč. zák. jest právě ochrana obecnstva, jež poskytuje úvěr a má míti možnost a příležitost, by se přesvědčilo o úvěruhodnosti zástavcově. Tomuto účelu však přirozeně může vyhovět jen takové označení značkami, které nelze odstraniti, tak aby skutečnost zabavení byla navenek trvale zřetelná, nemůže však vyhovět pouhé upevnění značek, jež by v příštím okamžiku mohly býti zase odstraněny právě snad k vůli klamání obecnstva. Tu by šlo o úplně bezvýznamnou formálnost. Připevnění nálepek musí tedy býti trvalé. Označení podle § 452 obč.

zák. má nahraditi uschování podle § 451 obč. zák. a musí proto býti trvalé. Odstraněním označení pomíjí zástavní právo právě tak jako pomíjí vydáním věci z uschování. Zmizely-li značky, ať z jakékoliv příčiny, nelze zástavní právo uplatňovati proti třetím osobám, jež o něm nevěděly (srov. rozh. sb. n. s. čís. 3161 a 4883).

Čís. 11364.

K tomu, by byla vyloučena domněnka, že byl pacht mlčky obnoven (§ 1114 obč. zák., § 569 c. ř. s.), nestačí mimosoudní výpověď, nýbrž jest třeba žaloby. Žalobu jest podati do čtrnácti dnů po ukončení nájemního poměru, nestačí podání žaloby před ukončením nájemního poměru.

(Rozh. ze dne 4. února 1932, Rv I 1829/30.)

Pachtovní smlouva končila po sklizni 1928, pachtýři však pokračovali i nadále v pachtovním užívání pozemků. Žaloba o vrácení pachtovaných pozemků, již podala propachtovatelka teprve dne 30. března 1929, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelka vidí rozpor se spisy v tom, že napadený rozsudek běře za zjištěno, že žalovaní pokračovali v užívání zpachtovaných pozemků ještě po sklizni 1928, ačkoliv prý v říjnu 1928 prohlásili, že nechtějí dále pozemky pachtovati a užívat. Tímto nečiní však žalobkyně výtku rozporu se spisy, nýbrž výtku nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.); avšak i tu činí neprávem, neboť nižší soudy nezjistily, že žalovaní slíbili, jak žalobkyně tvrdí, v pachtu nepokračovati, a není proto výtku tato provedena v tomto bodu po zákonu. Podle §§ 1114 a 1115 obč. zák. a § 569 c. ř. s. nastává u pachtovních smluv, které zanikají projitím času bez předchozí výpovědi, mlčky obnova pachtovního poměru na dobu jednoho roku, když po uplynutí pachtovní doby pokračuje pachtýř v užívání pachtovního předmětu a propachtovatel na něho do čtrnácti dnů nepodá žalobu o navrácení pachtovního předmětu. Nestačí mimosoudní výpověď propachtovatelova pachtýři neužívat nadále zpachtovaný předmět, nýbrž jest potřebí k vyloučení domněnky, že pacht byl mlčky obnoven, žaloby, jak již bylo uznáno v rozhodnutích 7715 a 4944 sb. n. s., na něž se poukazuje. Podle žalobního tvrzení dala žalobkyně žalovaným dne 6. listopadu 1921 pozemky do pachtu na šest roků a po uplynutí této pachtovní doby ujednala žalobkyně s Marií J-ovou další prodloužení pachtu s oběma manžely na dobu jednoho roku, takže smlouva pachtovní končila po sklizni 1928. Podle zjištění nižších soudů pokračovali pak žalovaní v pachtovním užívání pozemků, aniž žalobkyně do čtrnácti dnů po skončení pachtovního roku na ně podala žalobu o vrácení pozemků. Tím se obnovil pachtovní poměr mezi žalobkyní a žalovanými na další